

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2021

Veldhoven Zandoerleseweg 33-35

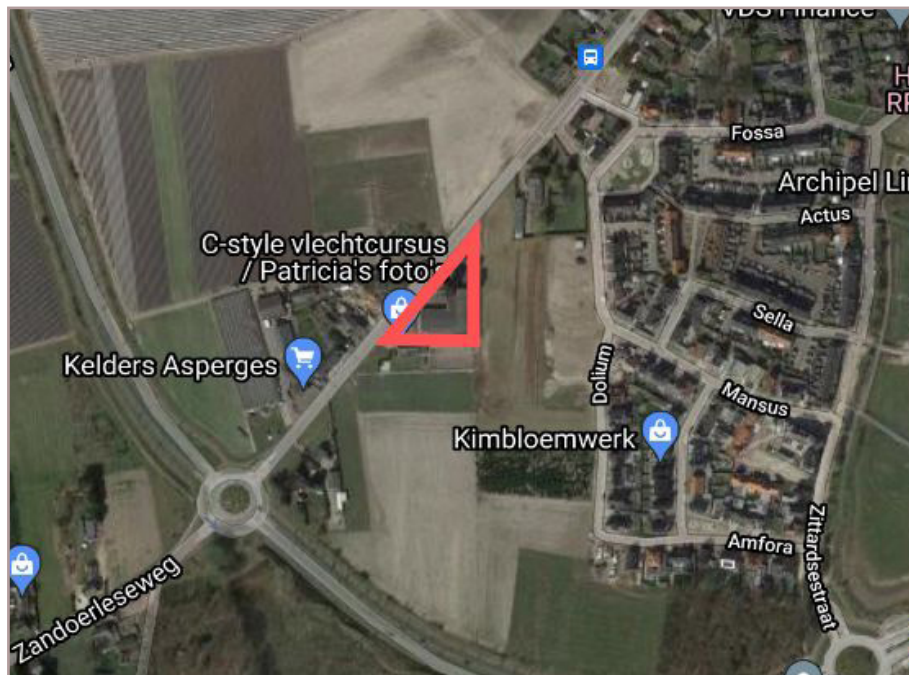
Nader onderzoek natuur (definitief versie 02)

J. van Suijlekom, 30 november 2021

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In seizoen 2021 heeft Buro Maerlant een nader onderzoek naar broedvogels en vleermuizen uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen ingrepen in het plangebied Zandoerleseweg 33-35 te Veldhoven (figuur 1). Aanleiding voor het onderzoek is het voornemen de aanwezige bebouwing te slopen voor nieuwbouw. Het plangebied is tijdens eerder uitgevoerd veldonderzoek op 6 april 2021 beoordeeld als geschikt voor de gierzwaluw en vleermuizen (Buro Maerlant, quickscan, 23 juni 2021). Gezamenlijk met de eerder uitgevoerde quickscan geeft onderhavig rapport een compleet beeld van de aanwezige natuurwaarden.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood) op een luchtfoto van Google.

1.2 Methode / doel

Onderhavig nader onderzoek is uitgevoerd conform de meest actuele onderzoeksstandaarden: Het vleermuizenprotocol 2021 en de voor de betreffende soorten beschikbare Kennisdocumenten van BIJ12. In tabel 1 op pagina 3 zijn de onderzoeksmomenten en weersomstandigheden weergegeven. Het veldonderzoek is uitgevoerd door J. Wardenaar.

Gierzwaluw

Op drie avonden in juni en juli is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van de gierzwaluw. Voor dit doel is vanaf circa twee uur vóór zonsondergang tot zonsondergang op verschillende plekken gepost.

Vleermuizen

Het plangebied en de nabije omgeving is in de periode juni t/m september conform het protocol vleermuizen van de Gegevensautoriteit Natuur onderzocht. De te verwachten soorten betroffen de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

In het voorjaar is gericht onderzoek gedaan naar kraamverblijven en zomerverblijven. Hiervoor zijn drie avondbezoeken en één ochtendbezoek uitgevoerd. Het onderzoek in het najaar was gericht op baltsende mannetjes. Eventueel aanwezige paarverblijven / paarterritoria zijn middels twee ronden vastgesteld, waarbij vanaf de late avond tot rond middernacht op verschillende plekken werd gepost. Tijdens alle bezoeken is ook de ruimere omgeving onderzocht op foeragerende dieren en op de aanwezigheid van vliegroutes. Met behulp van een detector (Pettersson D240x) met een heterodyne functie en *realtime* opnamefunctie zijn vleermuizen aan de hand van de echolocatiegeluiden op naam gebracht en gelokaliseerd.

datum	soort/ soort-groep	starttijd	eindtijd	temperatuur (°C)	bewolking / neerslag	wind (Bft)
14-06-2021	vleermuizen en gierzwaluw	20.00	00:00	23	licht bewolkt, droog	1
25-06-2021	vleermuizen en gierzwaluw	20.00	00.04	16	mistig, droog	nihil
14-07-2021	vleermuizen en gierzwaluw	19.54	23.54	16	half bewolkt, droog	3
08-07-2021	vleermuizen	3.39	5.39	15	licht bewolkt, droog	2
08-09-2021	vleermuizen	20:45	22.54	12	licht bewolkt, droog	3
27-09-2021	vleermuizen	20.30	22.30	12	licht bewolkt, droog	3

Tabel 1
Data en weersomstandigheden veldbezoeken.

2 Resultaten van het veldonderzoek

Gierzwaluw

Tijdens de bezoeken werd in de ruimere omgeving af en toe een overvliegende / passerende gierzwaluw waargenomen. Voor het plangebied zelf en de bebouwing in de omgeving werd geen interesse getoond. De aanwezigheid van nesten van de gierzwaluw in of nabij het plangebied kan op basis van het onderzoek worden uitgesloten.

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek werden twee soorten vleermuizen aangetroffen: de gewone dwergvleermuis en incidenteel de rosse vleermuis. Met “het voorjaar” worden de rondes in juni t/m juli bedoeld en met “het najaar” de bezoeken in augustus en september.

Gewone dwergvleermuis

Voorjaar

In het voorjaar werd tijdens alle bezoeken een solitaire gewone dwergvleermuis jagend waargenomen in en rondom het plangebied, waarbij ook door hetzelfde dier aan de overzijde van de weg nabij de erven werd gejaagd. Tijdens het ochtendbezoek vloog het dier in bij de woning aan de noordzijde van het plangebied. Er is sprake van een kleine zomerverblijfplaats. Opvallend was, dat tijdens de drie avondbezoeken géén uitvliegend dier is aangetroffen. Solitaire dieren verhuizen regelmatig en mogelijk wordt de omringende bebouwing buiten het plangebied eveneens gebruikt. De plek waar het dier invloog is namelijk goed te overzien. Naast de verblijfplaats werd tijdens het eerste bezoek later op de avond de aanwezige silo door 2-3 dieren op korte afstand genaderd waarbij de dieren de aanwezige openingen leken te inspecteren door deze kort te naderen, randen aan te tikken en soms er ook even te landen nabij openingen. Dit gedrag werd eenmalig vastgesteld. Gedurende de overige rondes (ook in het najaar, zie hieronder) bleef het bij de waarneming van het solitaire dier en werd geen interesse getoond voor de silo. Een verblijfplaats is niet vastgesteld in de silo.

Najaar

In het najaar werd eveneens een jagende solitaire gewone dwergvleermuis waargenomen op ongeveer vergelijkbare wijze als in het voorjaar. Ook werd er in vlucht gebaltst rondom de bebouwing zelf en af en toe in de ruimere omgeving. Het betreft met grote zekerheid hetzelfde dier, een solitair mannetje. Mannetjes verblijven veelal jaarrond in hetzelfde territorium en verdedigen deze ook. In het plangebied is een zomerverblijfplaats aanwezig die mogelijk functie heeft als paarverblijf. Potentiële paarverblijven worden soms regelmatig (al dan niet balts roepend) kort genaderd, of er wordt voortdurend langs een gevel gevlogen waar het verblijf zich bevindt. Dit gedrag is niet vastgesteld in het najaar.

Rosse vleermuis

De rosse vleermuis werd in het voorjaar éénmaal overvliegend waargenomen. Er werd geen interesse getoond voor het plangebied. Belangrijke functies zijn niet vastgesteld.

3 Conclusie en advies

Conclusie

Aangetroffen beschermde natuurwaarden

In het plangebied is een zomerverblijfplaats aangetroffen van een solitaire gewone dwergvleermuis (mannetje), dat tevens een functie kan hebben als paarverblijf. Met name bij mildere winters kan een dergelijke verblijfplaats ook worden gebruikt om te overwinteren. Het plangebied zelf en de nabijgelegen erven met woningen maken onderdeel uit van het territorium van het aangetroffen dier. Door de sloop wordt een deel daarvan tijdelijk minder geschikt en zal de aangetroffen verblijfplaats worden weggenomen. Doordat binnen het territorium voldoende alternatieven (geschikte woningen) overblijven, worden geen effecten verwacht met de juiste uitvoer. Waarschijnlijk wisselt de gewone dwergvleermuis van verblijfplaats en wellicht wordt bebouwing in de omgeving van het plangebied ook gebruikt. De aangetroffen verblijfplaats geniet krachtens de Wet natuurbescherming echter strikte en jaarronde bescherming. Ten behoeve van de ingrepen dient een mitigatieplan te worden opgesteld met een gerichte aanpak om effecten te voorkomen. Door het aanbieden van extra tijdelijke vleermuiskasten binnen het territorium worden kansen sterk vergroot doordat bekend is dat plat formaat kasten snel worden geaccepteerd en in gebruik genomen.

Met een juiste aanpak worden effecten voorkomen en is geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming doordat sprake is van behoud van functionaliteit.

Natuurinclusief bouwen

Nog voordat bovengenoemde resultaten bekend waren zijn met de initiatiefnemer kansen besproken om aanwezige soorten een plek te bieden in de nieuwbouw. De initiatiefnemer heeft de wens naast voor vleermuizen verplichte voorzieningen ook plaats te bieden aan soorten als de huismus. In het op te stellen mitigatieplan zal ook een aanpak worden opgenomen om kansen voor de huismus te vergroten. Thans komt de huismus niet voor in het plangebied zelf en de ruimere omgeving. De aanleg van voederplaatsen bijvoorbeeld heeft een grote aantrekkende werking op huismussen en met name in de winter als actiever moet worden gezocht naar voedsel. Buro Maerlant adviseert daarnaast voorzieningen te treffen voor de gierzwaluw. Nestlocaties zijn middels neststenen relatief eenvoudig te realiseren.

Advies

Om effecten te voorkomen is het noodzakelijk te werken volgens onderstaand advies. Het opvolgen van het advies dient te worden geborgd.

Gewone dwergvleermuis

Geadviseerd wordt voorafgaand aan de ingrepen een mitigatieplan op te stellen met in detail de te nemen beschermende maatregelen voorafgaand en tijdens de sloop. Indien gehandeld wordt conform dit mitigatieplan worden effecten voorkomen. De provincie Noord-Brabant stelt, dat als effecten kunnen worden voorkomen, voor het tijdelijk wegnemen van verblijfplaatsen geen ontheffing benodigd is (mitigatieplan / werkprotocol). Tevens dienen perma-

nente voorzieningen te worden aangebracht in de nieuwe situatie. Met een juiste aanpak is geen ontheffing benodigd. Aanbevolen wordt de werkzaamheden uit te laten voeren onder ecologisch toezicht.

Aanpak vogels algemeen

Het advies uit de quickscan inzake broedvogels algemeen blijft van kracht (citaat):

“Doordat de kans bestaat dat broedende vogels aanwezig zijn, wordt aanbevolen rekening te houden met het broedseizoen en het verwijderen van beplantingen en de sloop zelf bij voorkeur te plannen ná 15 augustus en vóór 1 maart. Indien men voornemens is een andere planning aan te houden, is het noodzakelijk het plangebied te controleren op de aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Als nesten ontbreken of verlaten zijn, zijn de ingrepen zonder meer mogelijk. Het verstoren van broedende vogels is krachtens de Wet natuurbescherming niet toegestaan” (einde citaat).

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T 085 877 86 85

E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl

KvK 69667705